

Izložba fotografija „Svijet podzemlja“

Autor Morana Rožman
 Āetvrtak, 23 Travanj 2015

U dogovoru s Gradskom knjižnicom Ivan Goran Kovačič ...

U dogovoru s Gradskom knjižnicom Ivan Goran Kovačič u Karlovcu određen je termin za izložbu fotografija na temu speleologije, od 23. travnja do 4. svibnja. Kako to obično biva, kad se nešto radi s voljom i osmijehom, kockice se poenu slagati nevjerojatnom podudarnošæu. Naša mala družina SD Karlovca uvrštena je u zvanieni program ovogodišnje Noæi knjige. Putopisne reportaže i avanturizam kao tema Noæi knjige savršeno se uklopila u temu naših fotografija.

Po naputku Ministarstva kulture, imperativ svim knjižnicama bio je približiti knjigu i pisanu rijeè ljudima kojima je knjiga teško dostupna, osobito zatvorskoj populaciji. Pa smo tako, igrom sluèaja, završili i u zatvoru! Karlovaèki zatvor zanimljivo je mjesto prvenstveno zbog toga što je u zgradi današnjeg zatvora nekada bila prva gradska èitaonica, preteèa knjižnice. Gradska knjižnica donirala je knjige Zatvoru u Karlovcu, a vodstvo SD Karlovca, Neven Ris i Morana Rožman, održali su predavanje i foto-prezentaciju o speleologiji pod nazivom „Svijet podzemlja“.

Istovremeno, u izložbenom prostoru Gradske knjižnice, postavljena je istoimena izložba fotografija naših vrsnih speleo-fotografa. Autori fotografija su Dinko Stopič, Tomislav Derda, Ksenija Priselac, Tin Rožman, Neven Boèič i Iryna Eklič, svi redom èlanovi SD Karlovac. Program otvorenja izložbe i intervju s autorima fotografija vodila je prof. Sandra Živanovič, a glavnu rijeè struke imao je poznati karlovaèki fotograf Denis Stošič. Njegov govor na otvorenju prenosimo u cijelosti:

„Kamo to idete? Zašto idete pod zemlju umjesto da, kao uobièajen svijet stvarate fotografije na površini Zemlje?

Zašto se zavlàiiti u mrkli mrak, èesto kroz uske ulaze, kroz blato, vodu koja pljušti po vama viseæi na užetu. Foto oprema za koju ste štedjeli godinu - dvije, uz brojne rasprave u obitelji na što potrošiti novac, se ljulja u zatvorenoj plastiènoj kanti ispod vas. Nakon ateriranja u masu lišæa, granja, vode i blata kreæete u avanturu fotografiranja. No, u mraku ste, nema svjetla osim onog sa kacige jer su ruke zauzete opremom.

U spilji nema brzine. Morate paziti kamo stavljate noge ako uopæe možete hodati, jer se èesto puzi. Osim toga ne smijete dirati stalaktite, stalagmite ni sve ostale nakupine jer se ne mogu obnoviti.

Foto oprema prepuna je elektronike za koju je jako dobro da je na vlazi. Objektivi takoer vole vlažne uvjete tako da poslije nekog vremena postanu staništa gljivica.

Veæina se kolega spiljskog fotografa vrlo brzo prestaje družiti s njime zato što ih ovaj stalno maltretira da mu nose rasvjetu u

najnepristupaèniji dio spilje. Kad se svi razmjestite onda netko ne upali blic ili je fotograf zaboravio baterije, ili je nešto ostalo na površini…

No tu problemima nije kraj. Kako izoštravati u mraku? Na što? Pola posla koje spiljski fotograf radi - obavlja nasumièno bez komfora kvalitetnog osvjetljenja. Kako napraviti dobru kompoziciju u mraku, kako da pola fotke ne bude crno?

Poslije prvih snimaka, kada su usaglašene sve tehnikalije, kreæe kreativni dio. Bacanje kamenja po spiljskim rijekama i jezerima ravno pred nos kolegi, da se uhvati dinamika, natjeravanja speleologa da skaèu u podzemne rijeke i jezera, da se provlaèe kroz uske prolaze u koje jedva stanu.

Kao i svako drugo kreativno iskustvo, za fotografiranje spilja potrebno je vrijeme, strpljenje, upornost i malo sreæe da bi se steklo iskustvo i stvarale ovakve fotografije kakve su pred nama. Kako na površinu prenijeti ljepotu nutrine Geje? Pitanje je kojim se bave spiljski fotografi Dinko Stopiæ, Tin Rožman, Ksenija Priselac, Iryna Ekliaæ, Neven Boèiaæ i Tomislav Derda. Njihovi odgovori su pred vama.“